

РЕШЕНИЕ

№ 26154

гр. София, 01.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в
публично заседание на 03.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разглежда дело номер **3646**
по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3, във връзка с чл. 75 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на М. А. М., [дата на раждане] в Р С., ЛНЧ [ЕГН], чрез адв. М. Т. от
САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], вх.“А“, ет.2, кантора № 260 срещу решение
№ 2442/12. 03. 2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.
4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и
хуманитарен статут.

В жалбата се поддържа, че решението е незаконосъобразно поради противоречие с материалния
закон. Твърди се, че от административния орган не е взета предвид бежанската история на
чужденеца и обстоятелството, че към онзи момент същият е непридружен непълнолетен. Искане
оспореното решение да бъде отменено, като преписката бъде върната на административния орган
за ново произнасяне.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. Т., който поддържа
жалбата и моли тя да бъде уважена.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС в съдебно заседание се представлява от юрк. Г.,
която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София град след като обсъди доводите на страните и прецени
представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба вх. № ОК-13-1675/ 27.08. 2024 г. до председателя на ДАБ, жалбоподателят М. А. М.,
[дата на раждане] в Р С., ЛНЧ [ЕГН], пол – мъжки, религия – мюсюлманин - сунит, арабин по
народност, семейно положение - неженен, е поискал закрила. Тъй като чужденецът не разполагал

с документи за самоличност, последната била установена с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В административното производство чужденецът е представил копие на семейна книжка.

С кандидата е проведено интервю по Глава VI, Раздел I - чл. 63а от ЗУБ, резултатите от което са отразени в протокол с рег. № 16061/16.10.2024 г. В хода на интервюто жалбоподателят е заявил, че е напуснал С. пред м. август 2024 г. Преминал в Турция, където останал осем дни. Впоследствие е преминал нелегално в Р България. Причината да напусне С. е, че на 16-17 години подлежи на мобилизация от кюрдите, свободната армия и редовната армия. В момента родителите му живеят в Т. А.. В България живее един от братята му и негов вуйчо. Има чичовци и брат, които живеят в Германия. Иска да остане в България и да се събере със семейството си. Не е подавал друга молба за международна закрила. Учил е до втори клас. Роден е в [населено място], където е живял до 2016 г. после избягали в [населено място] и живели там до 2020 г. след това се преместили в [населено място], където живеят родителите му в момента. В момента селото се управлява от Свободната армия и кюрдите. Не е имал проблеми заради етническата си принадлежност. Не е имал проблеми заради религиозната си принадлежност. Не е членувал в религиозна организация. В С. е бил овчар. Не е участвал във военни действия и не е преминал военно обучение. През 2022 г. кюрдите са искали да го мобилизират, но той избягал. Виждал е човек да умира пред него в резултат на бомбардировките в [населено място]. След това не е виждал военни действия. Не е бил арестуван или осъждан. Напуснал С. заради войната. Заявява, че не може да живее в С., защото там има бомбардировки.

В хода на административното производство е изискано становище от ДАНС по постъпилата молба за закрила. Депозирано е становище с рег. № М-16044/02.10.2024 г. на Директор на Специализирана дирекция „М“ към ДАНС, видно от което ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето М. А. М., в случай че отговаря на условията по ЗУБ. На основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето началник отдел ПМЗ –О. купел, РПЦ-С. е уведомил Директора на ДСП-К. село, че на 27.08.2024 г. чужденецът М. А. М. е подал молба за международна закрила, като същият е непридружен непълнолетен, гражданин на С., който желае да получи международна закрила в България, бил е регистриран от длъжностно лице при ДАБ, както и, че чужденецът е на територията на България без свой родител или друго пълнолетно лице.

На основание чл. 15, ал. 1 от Закона за закрила на детето от АСП е дадено заключение, че не са нарушени основните права на непридружен чужденец, към момента на съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето.

С решение № 2442/12. 03. 2025 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на М. А. М..

Административният орган е приел, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Органът се е позовал на „Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец“ на службата на ВКБООН, според който кандидатът трябва да представи основателни причини, защо лично се опасява от преследване, което молителят в настоящия случай не прави. Предвид необоснованите му твърдения, органът е приел за неустановено осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Не са установени положителните предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 8, ал. 7 и 8 от ЗУБ и с тези мотиви, искането на чужденеца в частта за предоставяне на бежански статут е отхвърлено като неоснователно.

На следващо място, органът е достигнал до извода, че липсват предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут, като се е аргументирал с установената фактическа обстановка, която не дава основание да се приеме, че той е бил принуден да напусне държавата по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Кандидатът не е бил обект на никакви посегателства и не е претърпял насилие. В тази връзка е прието, че предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ не са налице. Председателят на ДАБ е констатирал, че липсва личен елемент за търсената международна закрила и е приел, че не са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ.

Същевременно за кандидата липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 9, ал. 4 и 5 от ЗУБ. Приел е, посочените от чужденеца лични мотиви за желанието и да напусне страната си на произход не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставянето на статут по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

При така установените факти, Административен съд – София град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна, по следните правни съображения:

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, счита жалбата за неоснователна.

Оспореното в настоящото производство решение изхожда от компетентен орган - председател на ДАБ, в съответствие с правомощията му по чл. 75 ЗУБ.

Решението е издадено в писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание по чл. 59 от АПК, като в него са изложени както фактически, така и правни основания за издаването му. Ответният орган подробно и поотделно е изложил съображения защо приема, че на чужденеца не следва да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, като е обсъдил както бежанската история, така и обстановката в страната на произход – Р С.. Съдът не констатира при издаване на обжалваното решение да са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила. В хода на производството пред административния орган чужденецът е запознат с правата, които има в производството, връчени са му писмени указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, като текстът на указанията са преведени на разбираем език. В хода на административното производство по общия ред с чужденеца е проведено интервю, отразено в нарочен протокол, като интервюто е проведено в присъствието на преводач на език, посочен от търсещия закрила като разбираем и владян от него. Не се установява нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. В случая ответният орган е изискал писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, каквото се установява да е дадено преди произнасянето на органа и с което не се възразява от страна на ДАНС по предоставяне на статут при наличие на обстоятелствата за това. Административната преписка е попълнена и с достатъчно доказателства, въз основа на които органът е постановил решението си.

На следващо място административният акт е издаден в съответствие с чл. 35 от АПК, след като са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за конкретния случай. Административният орган е спазил изискването на чл. 73 от ЗУБ като последователно, обективно, безпристрастно и обосновано е извършил преценка относно наличие на основания за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, като е изпълнил императивното изискване на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ,

при произнасянето по молбата за международна закрила да прецени всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. То е постановено след обстоен анализ на декларираната от жалбоподателя бежанска история, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно Република С., с отчитане на актуалната политическа и икономическа обстановка в държавата.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведеното интервю М. А. М. не посочва да е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., защото подлежи на мобилизация, но няма данни същият да е бил преследван. Жалбоподателят е преминал нелегално в Турция, а оттам е преминал нелегално на територията на Република България. От събраните доказателства не се доказва наличие на опасност за сигурността или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Между страните няма спор, а и от представената по делото справка от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с вх. № МД-02-20/14.01.2025 г. относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република се установява, че към месец август 2024 г. в С. е бил налице въоръжен конфликт.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за

правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален писмен документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Следователно е установено, че в С. е бил налице „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. обхваща цялата територия на тази страна, като и животът, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе е изложен на реален риск от посегателство.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя налага да бъде разгледана в случая в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е преминал нелегално в Република Турция, след което е преминал в Република България отново нелегално. Няма данни да е бил гонен и преследван. Нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство сирийският гражданин не е посочил основателна причина, поради която не би могъл да се завърне в С..

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

Съдът констатира, че по време на изслушването пред административния орган на непълнолетния М. А. М., е допуснато нарушение на чл. 15, ал. 4 във вр. с чл.15, ал.1 от ЗЗДетето, тъй като не е присъствал социален работник и представеното писмо с изх.№ СЛ/Д-С-КС/2562-001/28.10.2024 г. (л.64), не може да се приеме за социален доклад по смисъла на чл.15, ал.1 от ЗЗДетето. Независимо от това, доколкото понастоящем жалбоподателят е навършил пълнолетие, е безпредметно връщане на преписката на ответника, защото така допуснатото нарушение не би могло да бъде отстранено.

На следващо място от представените справки № МД-02-60/29.01.2025 г., МД-02-262/19.05.2025 г. и МД – 02-160/14.03.2025 г. относно актуалната обстановка в Р С., а и от публично известни международни източници, се установява, че на 27.11.2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ заедно със съюзниците си започва офанзива в С. С.. Превзет е [населено място] (Х.), на 05.12.2024 г. е превзет [населено място] и на 07.12.2024 г. е превзет [населено място]. На 8 декември 2024 г. водените от HTS бунтовници са навлезли в [населено място], свалили са режима на Б. А. и той е напуснал С., като е получил убежище в Русия. Правителството в оставка и бунтовниците работят за прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, осигурявайки възможност за развитие на Р С. като демократична държава. На 10.12.2024 г. лидерът на HTS А. М. ал Г. е поел управлението на страната като ще ръководи временната власт до 01.03.2025 г. От посоченото в справките следва изводът, че страната се стабилизира и се връща към нормално функциониране на държавата и държавните

институции. Подкрепяните от ВКБООН обществени центрове в С. възобновяват своята дейност. От посоченото в справката следва изводът, че общото положение в страната се подобрява след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Б. А. и поемането на контрол в столицата Д.. След преглед на информацията, съдът приема, че настъпилите нови обстоятелства водят до положителна промяна в общественото политическия живот в С. и подобряване на ситуацията със сигурността. Съдържат се данни, че много сирийци, намиращи се извън страната си се завръщат в родината си, има голям обратен миграционен поток в посока С..

Обстоятелството, че е налице промяна в управлението на страната не води до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

Към настоящия момент няма основания да се приеме, че в С. са налице преследвания на лица, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, или нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Напротив, засега се наблюдават по-скоро положителни тенденции за общото положение в С..

Въз основа и на представените справки се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Всичко изложено води до извод, обоснован и от административния орган, че за М. А. М. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на М. А. М. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Независимо от изхода на делото, доколкото от ответната стана не се претендират разноси, съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Воден от изложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. М., [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН] чрез адв. Т. от САК, срещу решение № 2442/12. 03. 2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

Съдия: